

Loven af 26de September 1865 §§ 3 og 5, med hvilke nærværende Forslag stemmer overens, forsaavidt angaaer Erstatningsansvaret for anbefalede Breve.

Derimod er der med Hensyn til Pengebreve og Pakkesager en Hovedforskjel mellem Forslagets Bestemmelser og den nugældende Lovgivning, idet den Betingelse for Erstatningspligtens Indtræden, at den indtrufne Skade skal kunne tilregnes Postvæsenet, er bortfalden i Forslaget. Reglerne i Loven af 11te Marts 1851 § 10 følge endnu af den samme Betragtningmaade, som gjør sig gjældende i den ældre Lovgivning, hvorefter Postvæsenets Erstatningspligt ansees som følgende af det Contractsforhold, som med Hensyn til den befordrede Gjenstand opstaar mellem Postvæsenet og den, som benytter Posten til Forsendelse (jfr. Motiverne til Loven af 11te Marts 1851 ad § 9 i det oprindelige Udkast), saaledes at Lovens Bestemmelser nærmest betragtes som en positiv Begrænsning af de Regler, der ellers maatte udledes af Sagens Natur og almindelige Retgrundfættninger, en Begrænsning, der f. Ex. gaaer ud paa i visse Tilfælde at indskrænke Erstatningsbeløbet, at fordre Tilstedeværelsen af en ydre Beskadigelse som Betingelse for Tilstaaelse af Erstatning osv. I Overensstemmelse med denne Betragtning foreskriver Loven af 1851, at der kun ydes Erstatning for den Skade, der kan tilregnes Postvæsenet; og herved bliver der, da Tilregneligheden maa referere sig til physiske Personer, efter Ordnes naturlige Betydning i Virkeligheden bestemt det Samme, som i Pakkeposttaxten af 9de December 1836 Almindelig Anmærkning 7 er bestemt, nemlig, at Postvæsenet erstatter den Skade, der opstaar ved Postbetjentenes Forseelse; al anden Skade betragtes derimod som hændelig og erstattes ikke, hvad enten den er forarsaget ved ulykkelig Hændelse eller voldeligt Overfald. Med Hensyn til, at Udredelsen af Erstatning saaledes indskrænkes til de Tilfælde, hvor Skaden kan tilregnes Postvæsenet (d. v. s. naar dette altsaa kan have Regres til sine Betjente og følgelig ikke løber nogen egentlig Risiko), er det i Motiverne til Loven af 1851 udtrykkelig fremhævet, at Postvæsenets Erstatningspligt ikke

kan udledes deraf, at der ifølge denne Lov for samtlige Pakkepostforsendelser beregnes en Værdiporto, da denne, der netop ikke har Charakteren af en Assurancepræmie, maa betragtes som et Bidrag til Afholdelsen af Udgifterne ved de særegne betryggende Foranstaltninger, som netop kræves af Hensyn til Pakkepostforsendelserne.

I den sidstnævnte Henseende er imidlertid Forholdet væsentlig forandret ved Loven af 26de September 1865. Medens der nemlig — som alt ovenfor ad § 12, b omtalet — tidligere opkrævedes en „Værdiporto“ for samtlige Pakkepostforsendelser, selv om ingen Værdi var angiven (i hvilket Tilfælde „Værdiporto“ beregnedes efter 1 Rd. pr. Pund af Vægten), blev det i den nysnævnte Lovs § 2 (hvormed nærværende Forslags § 12, c forsaavidt stemmer overens) fastsat, at Værdiporto kun skulde beregnes, naar Værdien virkelig var angiven; men da en saadan fra Afsenderens Side frivillig Værdiangivelse ikke kan tænkes at fæe i anden Hensigt end for at opnaae fuld Erstatning i Tilfælde af, at det Forsendte befaldiges eller bortkommer, fik den Porto, der alene opkræves, naar Værdiangivelse finder Sted, netop Charakteren af Assurancepræmie, og denne Charakter faaar Værdiporto, efter hvad der ogsaa udførlig er udviklet ovenfor ad § 12 b, endnu mere, naar Declarationsvangen efter Forslagets § 3 bliver saa godt som aldeles hævet. Men hermed er det usørenligt, at Postvæsenet kun indestaaer for tilregnelig Skade; det maa nødvendigviis overtage en virkelig Risiko, naar det opkræver en særlig Betaling for en saadan. At Erstatningen nu er indskrænket til tilregnelig Skade, medfører forøvrigt under alle Omstændigheder den tilsyneladende Ubillighed, at det hyppig forekommende Hovedspørgsmaal, om Skaden kan tilregnes Postvæsenet, efter Sagens Natur som oftest maa afgjøres af Postvæsenet selv, som alene har det dertil fornødne Materiale ihænde. Saavel i den sidstnævnte Henseende som ovenhovedet med Hensyn til Afgjørelsen af Erstatningsspørgsmaal, er Postbestyrelsen gaaet saa liberalt tilværks som muligt; især er man stadig gaaet ud fra den Grundfættning, at den Skade, der er tilføiet en Gjenstand under dens